

GD-012027

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

March / April - 2019

BAOOE-205 : Gujarati

પદ્ય : 'ક્યાં' કાવ્ય સંગ્રહ (રમેશ પારેખ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- (૨) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

૧ ઊર્મિકાવ્યનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી તેનાં લક્ષણોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ ઊર્મિકાવ્યના વિકાસને ક્રમબદ્ધ આલેખો. ૧૪

૨ ઊર્મિકાવ્યના લક્ષણોને ધ્યાનમાં રાખી રમેશ પારેખ કૃત 'ક્યાં' કાવ્યસંગ્રહનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૨ 'ક્યાં' કાવ્યસંગ્રહને આધારે રમેશ પારેખનું ગઝલકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૩ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

- (૧) 'ગાતાં ખોવાઈ ગયું ગીત' કાવ્યનું રસદર્શન કરો.
- (૨) 'હવે આંખોનું નામ નહિ આંખો' કાવ્યની સમીક્ષા કરો.
- (૩) 'તારો મેવાડ મીરાં છોડશે' ગીતમાં વ્યક્ત થતો મીરાંનો કૃષ્ણપ્રેમ.
- (૪) 'ઓટ' ગઝલની સમીક્ષા કરો.

૪ (અ) ગમે તે બે છંદ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો : ૭

(૧) મંદાકાન્તા (૨) પૃથ્વી (૩) ચોપાઈ (૪) વસંતતિલકા

(બ) ગમે તે બે અલંકાર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો : ૭

(૧) ઉત્પ્રેક્ષા (૨) વર્ણાનુપ્રાસ (૩) રૂપક (૪) વ્યાજસ્તુતિ

- ૫ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો : ૧૪
- (૧) ઈ.સ. ૧૯૭૦માં રમેશ પારેખનો પહેલો કાવ્યસંગ્રહ શીર્ષકથી પ્રગટ થયો.
(ક્યાં, ત્વ, સનનન, ખડિંગ)
- (૨) રમેશ પારેખ અમરેલીમાં મ્યૂઝિક ક્લબ ચલાવતા હતા.
(કોરલ, કોરસ, મોરલ)
- (૩) ‘લિરિક’ માટે ગુજરાતીમાં સંજ્ઞા પ્રચલીત થઈ છે.
(મહાકાવ્ય, નાટક, ઊર્મિકાવ્ય, પત્રો)
- (૪) રમેશ પારેખનો જન્મ જ્ઞાતિમાં થયો હતો.
(સોની, વણિક, બ્રાહ્મણ, પટેલ)
- (૫) રમેશ પારેખને નાનપણથી જ પ્રત્યે લગાવ હતો.
(ચિત્ર અને સંગીત, યોગ, કુસ્તી, ક્રિકેટ)
- (૬) રમેશ પારેખની સમગ્ર કવિતાના ગ્રંથ ‘છ અક્ષરનું નામ’નું વિમોચન કવિશ્રી ના વરદ્ હસ્તે થયું હતું.
(હરિન્દ્ર દવે, અનિલ જોશી, વિનોદ જોશી, તુષાર શુક્લ)
- (૭) રમેશ પારેખના પત્નીનું નામ જણાવો.
(રસીલાબેન, રમાબેન, રેવતીબેન, રેખાબેન)
- (૮) રમેશ પારેખનું જન્મસ્થળ જણાવો.
(કોડિનાર, અમરેલી, સોમનાથ, ભાવનગર)
- (૯) ‘ત્રાજવે ત્રંકેલા મોરની ભેળી હું છાનકી વાતું કરું રે લોલ’ - પંક્તિ કાવ્યની છે.
(ગોરમાને પાંચે આંગળીએ પૂજ્યાં, કેંક લીલું ચટ્ટાક, ઓટ, ફાગણના દિવસોમાં)
- (૧૦) ‘યાદ’ કાવ્યનું સ્વરૂપ છે.
(ગીત, સોનેટ, ખંડકાવ્ય, ગઝલ)
- (૧૧) નીચેનામાંથી રમેશ પારેખની બાળસાહિત્યની કૃતિ નથી.
(દે તાલ્લી, ચીં, હાઉક, ક્યાં)
- (૧૨) રમેશ પારેખે કવિતા ઉપરાંત ક્ષેત્રે પણ મૂલ્યવાન અર્પણ કર્યું છે.
(નવલિકા, નાટક, નિબંધ, આપેલ બધા જ)
- (૧૩) રમેશ પારેખની પ્રથમ વાર્તાકૃતિ ‘પ્રેતની દુનિયા’ સામયિકમાં પ્રગટ થાય છે.
(ચાંદની, બાલમિત્ર, બાલજીવન, કિસ્મત)
- (૧૪) રમેશ પારેખની કવિતામાં જો કોઈ વિશેષ નામ મળતું હોય તો તે
(સોનલ, રૂપલ, તોરલ, રિપલ)